

ÚR TINGINUM

Náddu ikki semju um fiskivinnu undan **evstamarkinum** 1. februar

Samgongan sigur seg innanhýsis vera komna til eina semju, men landsstýrismaðurin við fiskivinnumálum kallar tað fyri felags fatan

Jacob Vestergaard, Fólkaflokkurin, landsstýrismaður við fiskivinnumálum.

Kári P. Højgaard, formaður í Sjálvstýrisflokkinum

Árni Gregersen

Formennirnir í samgonguflokkunum høvdu sett 1. februar sum evstamark fyri at semjast um ein nýggjan leist fyri føroysku fiskivinnuna og lóg um vinnuligan fiskiskap.

Evsta markið er farið afturum, men enn er ongin semja funnin. Tó er tað hent, sum landsstýrismaðurin við fiskivinnumálum, Jacob Vestergaard, Fólkaflokkurin, sigur, at samráðignarbólkurin hjá samgonguni hevur funnið eina felags fatan av, hvussu ein semja eigur fer at síggja út.

Men semja er ikki funnin millum samgonguflokkarnar og ei heldur er nakað avtalað við andstøðuflokkarnar, annað enn teir hava verið á kunnandi fundi, har andstøðuflokkarnir fyrst og fremst hava sagt samgonguflokkunum frá, hvat einstøku andstøðuflokkarnir leggja áherðslu á.

Trupult mál

Í allari politisku skipanini er semja um, at broytingarnar í lógini um vinnuligan fiskiskap er eitt mál, sum er serliga torført at loysa.

Spurningarnir eru so nógvir og tað er farið alt ov seint undir at samráðast um broytingarnar og hvørjar broytingnar skulu gerast.

Síðani lógin var longd til 31. desember 2017 hava vit fingið makrel í føroyskan sjógv. Tað er í hesum høpi eitt nýtt tilfeingið, sum fiskimálaráðið og landsstýrismaðurin við fiskivinnumálum hava handfarið – um ikki uttanfyri lógina um vinnuligan fiskiskap – so í hvussu so er við lógini bert sum eitt fikublað.

Nýggja tilfeingið setir onnur krøv til lógina.

Tíðin er eisini øðrvísi í dag í mun til tá ið lógin um vinnuligan fiskiskap á fyrsta sinni sá dagsins ljós.

Í dag er ein avgerandi spurningur, hvør skal sleppa at troyta føroysku havleiðirnar og føroysku kvoturnar í altjóða sjógv.

Skulu tað framhaldandi vera tey, sum upprunaliga fingi hesi rættindini og skulu hesi somu framhaldandi hava møguleika at selja tey rættindi víðari, sum tey hava fingið upprunaliga, tí tey søguliga hava troytt fiskigrunnarnar.

Fólksins ogn

Politiskt er mestsum semja um, at tilfeingið í sjónum er fólksins ogn, men hvussu hetta skal umsitast og hvør skal røkja hetta tilfeingið er ongin semja um.

Fólkaflokkurin hevur hildið fast við, at skpanin skal halda fram við rullandi loyvum. Flokkurin hevur mælt til 12 ár í senn, men eftir hvat skilst so hevur flokkurin slakað nakað í ármáslongidni – helst niður í sjei-átta ár.

Stríð er sjálvandi eisini um, um skipanin skal vera rullandi, so at loyvini halda fram, verða tey ikki uppsøgd – ella um søkjast skal um loyvini hvørja ferð hesi sjei-átta árin eru farin.

Ein annar spurningur, sum hevur fyllt nógv í teimum samráðingum samgonguflokkarnir hava havt, er hvussu stóran lut útlendingar skulu sleppa at eiga í føroysku fiskivinnuni.

Sum tað stendur í lógini nú, so kunnu útlendingar eiga ein triðing í feløgnum, sum eiga føroysku fiskiskipini.

Samgongan er eftir øllum at døma komin til eina semju, sum setir hetta tal niður, so útlendingar bert kunnu eiga

20 prosent – ella ein fimting.

Um tað er nøkur loysn er tó ivasamt, tí tá ið Sjálvstýrisflokkurin var á fundi við samgonguna, gjørdi formaður floksins, Kári P. Højgaard, vart við, at brøkpurturin fyri ognarlutinum ikki er tað týdnarmesta, men heldur at tað sum stendur í lógini verður hildið.

Uppboðssøla

Ein annar avgerandi spurningur, sum er partur av kjakinum um lógina um vinnuligan fiskiskap, er atgongdin til tilfeingið í sjónum.

Uppskotið um uppbøðssølu hevur í nógv ár staðið á skránni hjá Tjóðveldi, men tað sær út til at eisini Sambandsflokkurin hevur tikið hetta til sín.

Flokkurin hevur í hvussu so er í samráðingum millum samgonguflokkarnar kravt, at ein partur av rættindinum skulu fara um eina uppbøðssølu.

Hvussu hetta er avklárað í tí felags forstálsi, sum samráðingarbólkurin hjá samgonguni er komin til, vita vit ikki, men okkurt bendir á, at hetta ikki hevur vunnið frama.

Talan er um uppbøðssølu

av einum parti av makrelkvotuni og so um uppbøðssølu av møguliga nýggjum tilfeingi, sum samgongan er samd um.

Onki út

Landsstýrismaðurin við fiskivinnumálum, Jacob Vestergaard, segði í gjár, at enn er ongin ætlan um, at almenningurin skal hava at vita, hvussu langt samráðingarnar eru komnar og hvat liggur í uppskotinum, sum vinnan skal hava til hoyringar.

Hann segði eisini rættuliga greitt, at onki verður klárt at leggja fyri Løgtingið áðrenn seinasta framløgudag í hesi tingsetuni. Seinasti framløgudagurin er í mars.

Hinvegin kann ein meiriluti altíð samtykkja at gera undantak, so uppskot kunnu leggjast fram eftir at tíðarfreistin er farin.

Langt á mál

Sjálvt um formennirnir í samgonguflokkunum ásettu 1. februar til evstamark í samráðingunum um nýggja fiskivinnuskipan, so kann staðfestast, at freistin er farin afturum, uttan at komið er á mál.

Í teimum trimum samgonguflokkunum hevur onki uppskot verið til viðgerðar enn. Tað vil siga, at sjálvt um topparnir eru komnir til eina felags fatan, so er baklandið ikki tikið í eið uppá nakran sum helst máta.

Andstøðuflokkarnir hava hitt samgonguna, men fyrst og fremst hava teir svarað nøkrum spurningum. Andstøðuflokkarnir hava ikki skilt fundirnar sum samráðingar, men heldur sum kunnandi fundir.

So sjálvt um tað eydnast at finna eina innanhýsis semju í samgonguni um nýggja lóg, so er tað óhugsandi, at andstøðan gerst partur av einari semju.

Valár er, so sum støðan er nú, so verður lógin um vinnuligan fiskiskap, hvøðsevni í valstríðnum.

Hetta uttan mun til, um samgongan hevur samtykt eina nýggja lóg, ella málið er óloyst tann dagin, val verður.